

ԳԵՐՄԱՆԱ-ԱՄԵՐԻԿԱՅԻ ՆԵՐԴՐՈՒՄՈՎ՝ ՀԱՅԱՍՏԱՆՈՒՄ ՀԻՄՆԱԴՐՈՒՄ Է ՀԱԿԱՆԵԼԻ ՍԱՐՍԱԿՈՆ ՍԱՐՔԵՐԻ Եւ ՀԱԿԱՆԵԼԻ ՆԻՒԹԵՐԻ ԱՐՏԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Հայաստանի զարգացման հիմնադրամի աշակեցութեամբ Դեկտեմբերի 3-11-ին Երեւանում են եղել գերմանական «Ophardt Hygiene Technologies» եւ ամերիկեան «Babikian Design Concepts» ընկերութիւնների ներկայացուցիչները հականեխիչ սրսկող սարքերի եւ հականեխիչ նիւթերի արտադրական ձեռնարկութիւն հիմնելու ներդրումային ծրագրով։ Ներդրողները նախատեսում են առողջապահական արտադրանքը բացի տեղի շուկայում իրացնելուց արտահանել ԵԱՏՄ երկրների եւ իրանի շուկաներ։

«Հայաստանի զարգացման հիմնադրամը պատրաստ է ցանկացած փուլում տրամադրելու անհրաժեշտ աշակեցութիւնը՝ ներդրումային ծրագիրը յաջողութեամբ իրականութիւն դարձնելու համար։»,- ընդգծել է Հայաստանի զարգացման հիմնադրամի գործադիր տնօրին Կարէն Մկրտչչեանը Դեկտեմբերի 5-ին «Ophardt Hygiene Technologies» ընկերութեան հիմնադրի եւ տնօրին Հայնը Օբհարդի, փոխնախապահներ ձան Օմալիի եւ Քեն Ֆրայգընի, ինչպէս նաև «Babikian Design Concepts» ընկերութեան տնօրին Դոկտ. Տիգրան Պապիկեանի հետ հանդիպման ժամանակ։

Ներդրողների ինտերանքով Հայաստանի զարգացման հիմնադրամը կազմակերպել է հանդիպումներ կառավարութեան անդամների, Հայաստանում Գերմանիացի եւ Ամերիկացի Միացեալ Նահանգների դեպանուների, բժշկական կենտրոնների, դրամատների, իրաւաբանական-խորհրդատուական ծառայութիւններ մատուցող ընկերութեան դեկավարների հետ։ Ներդրողներն այցելել են նաեւ Հայաստանի ամերիկեան համայստերական կուսակցութիւնների վեհական վերապատրաստումների մշակման եւ գիտական համայնքի համար։»

Ներկայացուցիչների ներկանացման նպատակաւ, սրսկող սարքեր եւ հականեխիչ նիւթեր պիտի նույիրաբերուին ներդրողների կողմից մինչ Հայաստանում արտադրութիւն հիմնելը։

Այս ուսումնասիրութեան ծրագրի իրականացման նպատակաւ, սրսկող սարքեր եւ հականեխիչ նիւթեր պիտի նույիրաբերուին ներդրողների կողմից մինչ Հայաստանում արտադրութիւն հիմնելը։

Ներդրողները հանդիպումներ են ունեցել ՀՀ վարչապետ Կարէն Կարապետեանի, Տնտեսական զարգացման եւ ներդրումների նախարար Սուրէն Կարայեանի, Առողջապահութեան նախարար Լեւոն Ալթունեանի եւ Բնապահպանութեան նախարար Արծվիկ Միհնասեանի հետ։ Վարչապետի հետ հանդիպմանը ներդրողները հաստատել են Հայաստանում ներդրումային ծրագիրն իրագործելու իրենց որոշումը։

Անդրադառնելով այդ որոշմանը՝ Հայնը Օբհարդը նշել է։ «Բազում ուսումնասիրութիւններից յետոյ եկանք այն եղանակն ամանը, որ Հայաստանը ճիշտ վայր է մեր գործարքի հիմնադրման եւ Եւրասիական, ինչպէս նաեւ Իրանի շուկաներ մուտքի համար։»

Տիգրան Պապիկեանն էլ նկատել է. «Հաշուուի առնելով, որ Հայաստանն անծանօթ երկիր էր Օբհարդի համար, մեր առաջին այցելութիւնից մինչ հիմա՝ երեք ամսում, ներդրում կատարելու որոշմանը հասնելը համարում եմ նշանակալի ձեռքբերում։ Կառավարութեան կողմից դրական արձագանքի եւ աջակցութիւն տրամադրելու յանձնառութեան հիմանվայրը՝ մենք ակնկալում ենք արտադրամասի շնչարարութիւնը աւարտին հասցնել եւ արտադրութիւնը սկսել զողը ձեռքբերուց մօտ 15 ամիս յետոյ։» Սոյն ծրագրի նախնական նիւթական ներդրումը շուրջ 2 միլիոն ԱՄՆ տոլար կը նախատեսուի։

«Կարեւոր է նկատել, որ այս արդիւնքը հարաւոր չէր լիներ առանց Հայաստանի զարգացման հիմնադրամի աջակցութեամ», - աւելացրել է Դոկտ. Պապիկեանը։

Սա գործարարների Հայաստանեան երկրորդ այցն է երեք ամսուաց ընթացքում։ Առաջինը Հայաստանի զարգացման հիմնադրմը կազմակերպել էր հայկական արտադրութեանց «Արտադրուած է Հայաստանում» («Made in Armenia») խոշորագոյն ցուցահանդէսի օրերին, Մեպատեմբերի 16-22-ը։ Հաւանական այս ներդրողներն այդ

«ԹՐԱՆՍՓԱՐԵՆՍԻ ԻՆԹԵՐՆԵՉՆԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆ» - ՀԱԿԱՍՈՒԹԻՒՆՆԵՐ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԱՐԳԱԽՈՍՆԵՐՈՒ ԵՒ ՓՈՍՏՈՋԻ ԳՈՐԾՈՒՆԵԿՈՒԹԵԱՆ ՄԻջեւ

գու համար, ով նրան նշանակեց վարչապետ։ Արդիւնաւէտ էր այն իմաստով, որ Սերժ Սարգսեանին յաջողուեց բաւականին ծանր տնտեսական եւ քաղաքական իրավիճակում որոշակիորէն պատասխանատուութեան սլաք փոխել ու նաեւ որոշակիորէն լիցքաթափել իրավիճակը, կուտակուած այն ահազին ակրեսի էներկիան, որը յուլիսեան իրաղարձութիւններից յետոյ առաջացել էր հասարակութեան մէջ։» - հակակաչառակերութեան կեղրոնի կազմակերպած քննարկման այօրը ըստ քաղաքական մեկնարան Յակոբ Պատաւէան։

Անդրադառնալով 100 օրերու ընթացքին վարչապետ Կարապետեանի իրականացուցած քայլերուն, փորձագէտները նշած են, որ գործադիրի նոր ոճը ճգնաժամային կառավարման համակարգ կը լի-

ծար. Ծ 18

**Bedros S. Maronian
818/500-9585**

**Siamanto B. Maronian
818/269-0909**

SERVING THE COMMUNITY SINCE 1975
More locations and more ways to service your insurance and financial needs

6300 Wilshire Blvd. Suite 1900
Los Angeles, CA 90048

805 East Broadway
Glendale, CA 91205

300 N. Lake Ave. Suite 500
Pasadena, CA 91101

- Life Insurance
- Health Insurance
- Group & Individual
- Long Term Care
- Disability

- Estate Planning
- Will & Living Trust
- Full Annual Review
- Mortgage Protection
- College Planning

- Workman's Compensation
- Employee Benefits
- Annuity
- IRA
- 401K & 403B

Seniors 65 & Up Medicare Supplements • Insurance • Prescriptions Drugs RX • Benefits

Insurance coverage can help you financially!
Ապահովագրութիւնը Անհրաժեղ է

Coverage & Protection
should be on the top
of your priority list.

**ՄԵՐՏԻՆԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՆՈՐԱԿԱՌՈՅՑ
ՊԵԶՆԵԱՆ ՇԵՆՔԻ ՅՈՒՆԱՏԱԽԱԿՆԵՐՈՒ ԲԱՑՈՒՄ**

Ուրբաթ, Դեկտեմբեր 9, 2016-ին, Շենքը Մերտինեան Հայ Աւետարանական Վարժարանը տեղի ունեցաւ յատուկ հանդիսութիւն մը կատարելու յուշատախտակներու պաշտօնական բացումը՝ նորակառոյց Պեզնեան շէնքին, ինչպէս նաև գրադարանին, տարրալուծարանին, չորս դասարաններուն եւ մարզական բաժնի վարիչի գրասենեակին: Հանդիսութեան բացման աղօթքը մատուց վեր. Հենրիկ Շահնապարեան:

Յուշատախտակներու բացման արարողութենչն ետք, հիւրելը ներկայ գոնուեցան Վարժարանի Հոգաբարձութեան կազմակերպած Սուրբ Ծննդեան աւանդական հաւաքոյթին, որ տեղի ունեցաւ Արածեւ Անահիս Տ. Պուղուրճեան սրահին մէջ: Հայ Աւետարանական Եկեղեցիներու Միութեան Հովիւ Վեր. Պերճ Ճամպագեանի մատուցած սեղանի օրհնութեան աղօթքէն ետք մատակարարուեցաւ համեղ ճաշեր որու ընթացքին հրամցուեցաւ երաժշտական գեղեցիկ յայտագիր մը Նեկթարին Զիլեանի կատարութեամբ՝ մեներգ եւ երաժշտութիւն քանոնի վրայ: Ընթրիքի աւարտին վեր. Վաչէ եւ Տիկին Լենա Քրծքճեաններու առաջնորդութեամբ ներկաները իսանդափառութեամբ երգեցին Սուրբ Ծննդեան յատուկ երգեր:

Մերտինեան Վարժարանի Պեզնեան շէնքի շինարարութիւնը կարելի եղաւ բարերարներ Ալպեր եւ Թերի Պեզնեաններու իշխանական նուիրատութեամբ: Գրադարանը անուանուեցաւ Տօքթ. Հրայր եւ Քէթի Աթիկեաններու լիշտատակին: Տօքթ. Աթիկեան երկար տարիներ ծառայած էր որպէս Վարժարանի Հոգաբարձական կազմի անդամ եւ ատենապետ: TF Educational Foundation-ը հովանաւորեց տարրալուծարանը: Տօքթ Միսակ եւ Հորուիկ Ապտուլեանները հովանաւորեցին դասարան մը ի լիշտատակ իրենց քոյրերուն՝ Արաքսի եւ Մարի Ապտուլեաններու: Մարի-Լուիզ, Ժիլակը եւ Ռապութ Մենեշեանները հովանաւորեցին դասարան մը ի լիշտատակ իրենց ծնողքին՝ Աւետիս եւ Նորա Մենեշեաններու: Երկու այլ դասարաններ հովանաւորուեցաւ Տօքթ. Դանիէլ եւ Ժուլիէթ Ակտուլեաններու եւ Տօքթորներ Նազարէթ եւ Անի Տարագեաններու կողմէ: Իսկ մարզական բաժնի վարիչի գրասենեակը հովանաւորեցին Դոկտ. Վահէ եւ Մեդա Նալպանտեանները:

Մասնաւոր շնորհակալութիւն մէր բարերարներուն եւ հովանաւորներուն: Մերտինեան դպրոցի այլ սենեակները հովանաւորել փա-

Արծուիկ Յարութիւնեանը Հայաստանը կը Ներկայացնի «Եվրատեսիլ-2017» Մրցոյթում

«Եվրատեսիլ-2017» երգի մրցոյթում Հայաստանը կը ներկայացնի երգչուհի Արծուիկը: Շաբաթ օր աւարտուեց «Հէպի Եվրատեսիլի նախագծի եղրափակիչ փուլը, որտեղ յաղթողի 2 հիմնական յաւակնորդներից՝ Մարտավիշ եւ Արծուիկից ժիւրին ընտրեց Արծուիկին: Առաջիկալում պարզ կը դառնայ, թէ ինչ երգ է ներկայացնելու Արծուիկը:

Նախագծից յետոյ հենց բեմում յուզուած Արծուիկն ու նրա երջանիկ մարզիչը՝ Եսայի Ալթունեանը, պատմել են իրենց զգացողութիւնների մասին՝ նշելով, որ շատ ուրախ են:

Արծուիկը սոցցանցերում շնորհակալութիւն է յայտնել իր երկրագագուներին մեծ աշակեցութեան համար:

«Շնորհակալ եմ բոլոր-ըոլորին վստահութեան, իսկ Հէպի յետոյ գրել է Արծուիկը:»

Եվրատեսիլ նախագծին ինձ ընձեռած հայրաւորութեան համար: Դժուարանում եմ այս պահին սկարագրել այն ամբողջը, ինչ զգում եմ: Մա մեծ ճանապարհի սկիզբն է միայն: Հոյս ունեմ այն կանցնենք միասին: յաղթանակից յետոյ գրել է Արծուիկը:

փաքողներ կրնան կապ հաստատել Տօքթ. Իվան Շնորհօքեանի (412) 759-2020 կամ Դոկտ. Վահէ Նալպանտեանի (818) 507-9848 հետ:

ՆՈՐ ՏԱՐՈՒԱՅ ՃԱՅԿԵՐՈՅԾ

Կազմակերպութեամբ
ԱՐՍԵՆ ԿԻՏՈՒՐ ՄԱՍՆԱՅԻՂԻ

Զարաք, Դեկտեմբեր 31, 2016

Երեկոյեան ժամը 8:00-ւն սկսեալ

Հ.Ս.Ս.-ի «Կարօ Սողանալեան» սրահին մէջ

New Year's Celebration

Presented by
ARSEN GIDOUR CHAPTER

Saturday, December 31, 2016

Starting at 8:00 p.m.

HMM Garo Soghanalian Hall – 1060 N. Allen Ave., Pasadena

**Live Entertainment by Khachig Zanian
with a special visit from Santa Clause**

Մուտքի Նուեր / Admission: \$65.00 • Children 6-12: \$30.00 • 5 & Under Free
Տնմերու համար դիմել / For Reservations Call: Avo Mazmanian (818) 913-9311

massis Weekly

Volume 36, No. 49

Saturday, December 31, 2016

Supreme Eurasian Economic Council Session Held in St. Petersburg

ST. PETERSBURG -- President Serzh Sarksian participated on Monday at the session of the Supreme Eurasian Economic Council held in Saint Petersburg.

Among the leaders of other EEU member states at the session, which is taking place at the B. Yeltsin Presidential Library, there are the President of the Republic of Kazakhstan Nursultan Nazarbaev, the President of the Republic of Kyrgyzstan Almazbek Atambayev, and the President of the Russian Federation Vladimir Putin. Present at the session was also the Chairman of the Board of the Eurasian Economic Commission Tigran Sarkissian.

The President of the host country Vladimir Putin before taking up the agenda items welcomed the participants in the northern capital of Russia, spoke briefly about the works carried out in the framework of the Union on a number of directions, most significant decisions, as well as about the prospective programs of development. The President of the Russian Federation expressed hope that the results of today's meeting will enhance the economic cooperation of the member states

in the framework of the Eurasian Economic Union.

At the beginning of the session, the leaders of the states expressed condolences to the President of the Russian Federation on the crash of the Tu-154 aircraft, which took yesterday in Sochi, and a large number of victims.

In accordance with the Charter, the session is chaired by the leader of the country which is currently presiding at the Organization – the President of Kazakhstan Nursultan Nazarbaev. In the framework of the agenda items, the leaders of the member states discussed and signed the EEU Tax Code Agreement, issues related to the main areas of integration in the framework of the EEU, and common market of services of the Union. At the meeting, the parties also signed the agreements related to the development of cooperation in the framework of the EEU with Iran, India, Egypt, and Singapore, as well as issues related to the international activities of the Union in 2017.

In 2017, the Republic of Kyrgyzstan will assume the presidency at EEA.

Armenia Sets Up Counter-UAV Stations

YEREVAN -- Stations designed by Yerevan Telecommunication Research Institute already work at Armenian army units, countering Azerbaijani unmanned aerial vehicles (UAVs).

During April 4-day war, NKR Defense Army was attacked by the rival's Israeli manufactured UAVs causing serious damage.

On April 12 Mediamax reported that Yerevan Telecommunication Research Institute worked on developing special radiolocation stations that would detect trespassing UAVs at Line of Contact or the state borders.

Director of the Institute, Doctor of Technical Sciences Mher Markosyan informed that the stations already work at the units of Armenian Armed Forces.

"The location systems we cre-

ated can "see" and direct rival UAVs, giving precise coordinates of their location and route in up to 20km distance," he said.

According to Mher Markosyan, the institute's scientific team cooperates with a number of other companies, and this cooperation will soon result in creation of new systems.

"UAVs are usually made of composite material (plastic, paper, different metals, etc.) that are difficult to find on certain frequencies by present location stations. Armenia has scientific potential to create devices that will detect and neutralize the rival's intelligence and impact drones. The term "neutralize" means here to destroy physically, interrupt connection with the controller or provide incorrect information," said Mher Markosyan.

Hassan Rouhani's Visit Deepens Economic Ties Between Iran and Armenia

YEREVAN (RFE/RL) -- Iran will increase exports of natural gas to Armenia and deepen broader economic ties with its Christian neighbor, Iranian President Hassan Rouhani said during an official visit to Yerevan on Wednesday.

Rouhani also called for a peaceful settlement of the Nagorno-Karabakh conflict after talks with his Armenian counterpart Serzh Sarksian. The latter again praised Tehran's "balanced" stance on the unresolved conflict.

"We consider the Republic of Armenia a friendly country and want to make our bilateral relations even warmer and closer," Rouhani said in his opening remarks at the talks. "Our countries belong to the same culture and civilization. Relations between our peoples have always been cordial and friendly."

In an ensuing joint statement, the Armenian and Iranian presidents said they "reaffirmed their determination to further expand bilateral relations." They singled out joint energy projects planned or already implemented by the two neighboring states.

"We must do everything to utilize the full potential of Armenian-Iranian relations in the coming months and years," Rouhani told a joint news briefing with Sarksian. "We currently

have good relations in the energy sector but have decided in the course of this visit to further develop cooperation in this area."

In particular, he said, the two sides agreed to increase Iranian gas supplies to Armenia. Iran will also serve as a transit route for Armenia's gas imports from Turkmenistan, added the Iranian leader. He did not specify the volume of additional gas supplies sought by Yerevan.

Armenia currently imports up to 500 million cubic meters of Iranian gas annually through a pipeline built in 2008. By comparison, its gas imports from Russia total around 2 billion cubic meters.

The Armenian government signaled plans to buy more gas from Iran earlier this year. A government delegation met with representatives of Iran's National Iranian Gas Export Company for that purpose in Tehran on October 31 and November 1.

Armenia has until now paid for Iranian gas with electricity delivered to the Islamic Republic. This swap arrangement is due to be expanded significantly after the construction of a third transmission line connecting

Continued on page 4

Two Armenian Officials Arrested Over 'Bribery Scam'

YEREVAN (RFE/RL) -- Two senior officials from the Armenian Ministry of Labor and Social Affairs have been arrested on suspicion of presiding over corrupt practices in the payment of state benefits to disabled persons.

The National Security Service (NSS) said on Tuesday that the suspects are the chief and another senior official of a ministry department that certifies the extent of disabilities suffered by Armenian citizens and thereby determines the amount of their benefits.

The NSS said the department's divisions in various parts of Armenia

extorted between 20,000 and 40,000 drams (\$42-\$84) from applicants in return for issuing such documents. Their arrested boss received a part of the bribes, it claimed in the statement.

NSS officers were said to have confiscated over 2.5 million drams (\$5,200) and \$600 in cash from the department chief's office. The security service described the money as the "latest installment" of his share in the bribes.

The statement added that the "corruption scam" involved not only the arrested officials but also 11 of their

Continued on page 2

Four Men Sentenced Over Summer's Yerevan Unrest

YEREVAN (RFE/RL) -- Two men were sentenced to three years in prison and two others received suspended jail terms on Thursday for their alleged role in this summer's clashes between riot police and supporters of opposition gunmen occupying a police station in Yerevan.

Hundreds of radical opposition supporters fought pitched battles with the police near the besieged police compound late on July 20. The angry crowd tried to break through a police cordon, hitting security forces and throwing stones at them. The police officers clad in riot gear pushed back and dispersed it, using shields, truncheons and stun grenades.

The police said that 46 officers were injured in the clashes that broke out three days after armed members of the Founding Parliament opposition movement seized the compound. The gunmen demanded President Serzh Sarkisian's resignation and the release of their jailed leader, Zhirayr Sefilian.

The police detained dozens of people in the following hours. Some of

them were subsequently prosecuted on charges of participating in "mass disturbances" and assaulting policemen.

The four young men convicted on Thursday denied the charges at the start of their trial. But they later pleaded guilty. Only two of them were set free as a result, with a Yerevan court giving them three-year suspended prison sentences.

The father of Hayk Hovannisian, one of the defendants who will remain behind bars, condemned the verdict, saying that it was ordered by Armenia's political leadership. "The court only executes orders," he told RFE/RL's Armenian service (Azatutyun.am).

According to Ara Papikian, a defense lawyer, many of the other men prosecuted in connection with the July 20 have also decided to plead guilty to the accusations in court in hopes of getting milder punishments. "We must understand the young men who have been in jail for months and want to regain their freedom as soon as possible, even through a suspended sentence or probation," said Papikian.

100 New Homes Built in Armenian Earthquake Zone

YEREVAN (RFE/RL) -- More than a hundred families living in a small town in northwestern Armenia moved into newly built apartments on Tuesday 28 years after a catastrophic earthquake that destroyed their homes.

The three apartment blocks in Akhurian were built as part of a protracted government-funded reconstruction of the country's northern regions ravaged by the 1988 calamity, which left more than 25,000 people dead. Thousands of local residents still live in shacks and other temporary homes lacking basic amenities.

Work on the Akhurian buildings took five years -- much longer than planned -- because of financial problems cited by a private construction firm contracted by the government. The latter hired another contractor after the company, Glendale Hills, went bankrupt.

Ownership certificates handed to the 104 local families marked the completion of the reconstruction pro-

cess in Akhurian financed by the Armenian government. The town's mayor, Artsrun Igitian, acknowledged that some local families severely affected by the earthquake will still lack adequate housing.

There are at least several hundred such families in the nearby city of Gyumri, the administrative center of the Shirak province. The cash-strapped government effectively froze large-scale housing construction there in 2013 and has indicated no plans to resume it anytime soon.

The government plans to buy instead apartments for a limited number of Gyumri residents. Only about 60 such families are due to receive government funding for that purpose next year.

Armenian Regulator Cuts Electricity Prices

N	State	Tariff for legal entities		Tariff for the population	
		Minimum	Maximum	Minimum	Maximum
1.	Armenia ⁸	29.48	41.98	34,98	44.98
2.	Kazakhstan ³	24.7	24.7	17,8	17,8
3.	Tajikistan ²	8.60	21,6		8,87
4.	Uzbekistan ¹	28.93	29,51	14,46	28.93
5.	Kyrgyzstan	9.19	9.19	4,85	4,85
6.	Turkmenistan ⁴		3.4		3.4
7.	Ukraine	20.83	34,65	13,16	30
8.	Moldova ⁵	45.4	48,24	45,4	48,24
9.	Belarus	39.3	61,4	24,78	46,67 ⁶
10.	Russia		23.02	27,38	36,53
11.	Estonia ⁶	19.99	30,40	19,99	30,40
12.	Latvia ⁷	41.43	90.34	41,43	90.34
13.	Lithuania		66.82	49,72	67,33
14.	Georgia	34.89		21,08	27,60
15.	Azerbaijan		12.16		19,8

Armenians pay highest electricity rate in former Soviet Union countries

YEREVAN (RFE/RL) -- Utility regulators cut the prices of electricity in Armenia by at least 2.6 percent on Friday, citing a recent decrease in domestic gas tariffs agreed with Russia's Gazprom monopoly.

The Public Services Regulatory Commission (PSRC) has lowered the daytime electricity price for the vast majority of Armenian households from 46.2 drams (about 10 U.S. cents) to just under 45 drams per kilowatt-hour.

The price for low-income families will fall by 13.4 percent to 40 drams per kilowatt-hour. They will pay 30 drams during night hours.

A senior PSRC official, Garegin Baghramian, attributed the lower tariffs, effective from February 1, to the decreased cost of natural gas used for generating at least one-third of Armenia's electricity.

The PSRC approved late last month sizable reductions in the domestic prices of natural gas which were proposed by Armenia's Gazprom-owned gas distribution network. Prime Minister Karen Karapetian, who managed the network from 2001-2010, called for the price cuts shortly after he took over the government in September.

Some Armenian observers and opposition politicians have linked these measures with the April 2017 parliamentary elections which the ruling Republican Party of Armenia (HKK) expects to win.

The utility regulators already cut the basic electricity price by 2.6 drams

per kilowatt/hour in June this year. Nevertheless, energy became more expensive for most Armenians as the government essentially stopped subsidizing it in August. The government introduced the subsidy following the dramatic June 2015 demonstrations in Yerevan which were triggered by the PSRC's decision to raise the cost of energy from 42 drams to almost 49 drams per kilowatt-hour.

The latest PSRC decision thus means that electricity in Armenia will still cost more than it did before June 2015.

Baghramian argued that the regulatory body could not have approved steeper price cuts because the Metsamor nuclear power station, which accounts for more than a third of Armenian electricity output, was brought to a halt this year for a longer-than-usual period of time. The Soviet-era plant is currently undergoing capital repairs and modernization aimed at extending its life until 2027.

"This is a very important factor," Baghramian told reporters. "We are getting smaller amounts of cheap electricity, which has to be compensated by more expensive electricity generated by thermal-power plants."

The official also cautioned that the energy tariffs will likely rise in the coming years because the Armenian government will need more cash to repay foreign loans financing the ongoing construction of new power transmission lines connecting Armenia to Iran and Georgia.

Two Armenian Officials Arrested

Continued from page 1

subordinates working in and outside Yerevan. It was not immediately clear whether they too have been taken into custody.

"Measures are being taken to identify other individuals presumably involved in the scam," concluded the NSS.

The Ministry of Labor and Social Affairs was rocked by a more serious corruption scandal in 2012 when the head of Armenia's state pension fund subordinate to it, Vazgen Khachikian, and two other senior officials were arrested in a nationwide criminal investigation.

The Armenian police launched

the probe in 2011 shortly after the parliamentary Audit Chamber alleged that thousands of pensioners received, on paper, pensions years after their death. The chamber reported similar fraud in the payment of poverty and disability benefits.

Despite strongly denying the corruption charges, Khachikian was convicted and sentenced to 12 years in prison in 2014. A court in Yerevan also found 12 other former employees of the State Social Security Service guilty of embezzling, together with Khachikian, 300 million drams in public funds. Four of them were jailed for 4 to 5 years, while the others received suspended prison sentences.

Linguis Sevan Nisanyan Locked Up in Turkey for Free Speech

Linguist and newspaper columnist Sevan Nisanyan has found himself locked up for 16 years after being subjected to a torrent of lawsuits. Researcher John Butler managed to interview him for the winter 2016 issue of Index on Censorship magazine

Well-known linguist Sevan Nisanyan will not be eligible for parole in Turkey until 2024. Locked up in the overcrowded Turkish prison system, he has found his initial relatively short jail sentence for blasphemy getting ever longer as he has been subjected to a torrent of "spurious" lawsuits on minor building infringements related to a mathematics village he founded.

Nisanyan, who is 60, spoke exclusively to Index on Censorship. He said he was being kept in appalling conditions. Moved from prison to prison since being jailed in January 2014, he is now being held in Menemen Prison, a "massively overcrowded and brain-dead institution".

He added: "About two thirds of our inmates were recently moved elsewhere and the remainder pushed ever more tightly into overpopulated wards to make room for the thousands arrested in the aftermath of the coup attempt."

Nisanyan's ordeal started in 2012 when he wrote a blog post about free speech arguing for the right to criticise the Prophet Mohammed. Through notes passed out of his high security prison via his lawyer, Nisanyan told Index what he believes happened next:

"Mr Erdogan, the then-prime minister, believes in micromanaging the country. He was evidently incensed.

"I received a call from his office inquiring whether I stood by my, erm, 'bold views' and letting me know that there was much commotion 'up here' about the essay. The director of religious affairs, the top Islamic official of the land, emerged from a meeting with Erdogan to denounce me as a 'madman' and 'mentally deranged' for insulting 'our dearly beloved prophet'.

"A top dog of the governing party, who later became justice minister, went on air to assure us that throughout history, no 'filthy attempt to besmirch the name of our holy prophet' has ever been left unpunished. Groups of so-called 'concerned citizens' brought complaints of blasphemy against me in almost every one of our 81 provinces. Several indictments were made, and eventually I was convicted for a year and three months for 'injuring the religious sensibilities of the public'."

But what happened afterwards

was even more sinister. He found himself, while in prison, facing eleven lawsuits relating to a village he was building with the mathematician and philanthropist Ali Nesin. Nisanyan has been involved for many years in a project to reconstruct in traditional style the village of Sirince, near Ephesus, on Turkey's Western seaboard. It is now a heritage site and popular tourist destination. And nearby, he and Nesin have built a mathematics village which offers courses to mathematicians from all over Turkey and operates as a retreat for maths departments in other countries. They hope it will be the beginnings of a "free" university.

It was this project the Turkish authorities decided to focus on. Nisanyan was given two years for building a one-room cottage in his garden without the correct licence, then two additional years for the same cottage. Nine more convictions for infringements of the building code followed, taking his total term up to 16 years and 7 months.

He, and many others, are convinced that this is a political case, because jail time for building code infringements is almost unheard of in Turkey. He believes the authorities have prosecuted him for these crimes because they do not want his case to cause an international stir.

"Jailing a non-Muslim, an Armenian at that, for speaking rather mildly against Islamic sensibilities... would be a first in the history of the Republic," he told Index. "It might raise eyebrows both here and abroad."

Despite everything, Nisanyan is adamant that his time has not been wasted. He has been working on the third edition of his Etymological Dictionary of the Turkish Language, which presently stands at over 1500 pages.

On entering prison, he signed away most of his property, including the copyright to his books, to the Nesin Foundation which runs the mathematics village he is so passionate about. Today the village has added a school of theatre. A philosophy village is the next project in the works.

"The idea is, of course, to develop all this into a sort of free and independent university," he said. "I am sure the young people who have come together in Sirince for this quirky little utopia will have the energy and determination to go on in my absence."

**John Butler is a pseudonym
Index on Censorship magazine**

German-U.S. Joint Venture to Produce "Disinfectant Dispensers and Disinfectants for Hand Hygiene" in Armenia

YEREVAN -- With the support of the Development Foundation of Armenia (DFA), representatives of the German "Ophardt Hygiene Technologies" and American "Babikian Design Concepts" visited Armenia between December 3 and 11, 2016, in order to take further steps towards the establishment of a manufacturing enterprise to produce disinfectant dispensers and antiseptic substances in Armenia. In addition to serving the local market, the investors plan to export the hygiene products to countries of the Eurasian Economic Union and potentially Iran.

On December 5, at a meeting with Ophardt Hygiene Technologies President Heiner Ophardt, COO John O'Malley and CFO Ken Friesen, and Babikian Design Concepts President Dr. Dikran Babikian, CEO of the DFA Garen Mikirditsian stated, "The DFA is ready to provide all necessary support at any stage to successfully realize the investment project."

At the request of the investors, DFA organized meetings with public sector officials, the ambassadors of Germany and United States of America in Armenia, managers of medical centers, banks, legal firms as well as potential suppliers. The investors also visited The American University of Armenia and discussed the possibility of developing educational trainings and exchange with the scientific community with the objective of developing a sustainable way to increase Hand Hygiene. Visits were made to major hospitals and the implementation of introductory programs was discussed to study the effectiveness of hand hygiene on patients. "Impact of compliance with Hand Hygiene Guidelines is well known in many countries such as Germany. It is expected that compliance with these guidelines could have a significantly positive impact in Armenia as well" said Mr. Ophardt. The study will be accomplished with dispensers and disinfectants to be donated by the investors prior to the start of manufacturing in Armenia.

The investors had meetings with the Prime Minister of Armenia Mr. Karen Karapetyan, Minister of Economic Development and Investments Mr. Suren Karayan, Minister of Health Dr. Levon Altunyan, and Minister of Nature Protection Mr. Artsvik

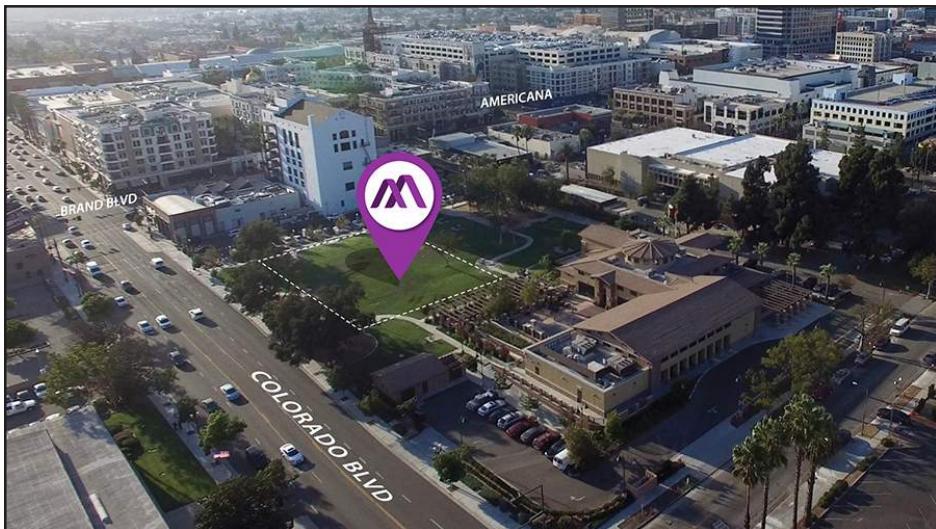
Minasyan. During their meeting with the Prime Minister, the investor group confirmed their decision to undertake the investment project in Armenia. Reflecting on the decision, Mr. Heiner Ophardt stated: "After much investigation we came to the conclusion that Armenia is the right place to set up our business and enter the Eurasian markets as well as potentially Iran". Dr. Dikran Babikian noted: "Considering Armenia was an unknown country to the Ophardt team, achieving the decision to invest in Armenia within three months of our first visit is a significant accomplishment. Based on the positive feedback and commitments of support that we received from the government, we expect to complete the construction of the manufacturing facilities and start production within fifteen months of purchasing the land." The investment for the initial phase of this project is expected to be approximately two million US dollars.

"It is important to note that this accomplishment would have not been possible without the planning and support provided by DFA" added Dr. Babikian.

The investors group's visit to Armenia was their second within a span of 3 months. DFA organized the first visit during the largest fair of Armenian products, "Made in Armenia," held in Yerevan between September 16 and 22, 2016. During the trade fair, the potential investors held a series of meetings with public and private sector representatives, studied the business climate, the nation's business infrastructure, economic development prospects and its potential as a country to manufacture high quality products. With DFA's support, they also toured various properties being considered as a location for the manufacturing facility.

The investment project was initiated by Armenian American Engineer, Dr. Dikran Babikian, with the objective of promoting and improving Hand Hygiene in public sectors, hospitals and health-care facilities in Armenia and creating job opportunities for its citizens. The first steps in realizing these objectives were discussed in June of 2016 between Dr. Babikian and Mr. Mikirditsian, during an investment conference held in Los Angeles.

Glendale Hires Meridian Consultants for Armenian American Museum Site Environmental Analysis

GLENDALE—The City of Glendale has hired Meridian Consultants to perform the environmental analysis for the proposed improvements to the Central Park block, including the potential construction of a new public parking garage, reconfiguration of existing public parking facilities, and development of the Armenian American Museum. These improvements are commonly referred to as the Central Park Block Project.

The Central Park block is located between Colorado Street to the South and Harvard Street to the North and Louise Street to the East and Parking Lot 10 to the West.

Meridian Consultants is a leader in the fields of community, environmental, and natural resource planning. The Meridian Consultants team will be using its extensive experience in land use planning and environmental compliance to analyze the Downtown Glendale site and prepare environmental documentation for the proposed improvements.

The study will help the Armenian American Museum and City of Glendale determine the optimal scope and size for the public parking garage, open space, and educational and cultural center. The Museum will neighbor the Central Library, Americana at Brand, Museum of Neon Arts, and Adult Recreation Center in the heart of Glendale's Arts and Entertainment District.

The vision for the Museum is a cultural campus that enriches the community, educates the public on the Armenian American story, and empowers individuals to embrace cultural diversity and speak out against prejudice. The proposed Museum's exhibition galleries will house permanent exhibitions on the Armenian American experience and traveling exhibitions on diverse cultures and subject matters that will engage broad audiences. The center will also feature a theater, research center, learning center, demonstration kitchen, and archive space.

Museum and City officials are on schedule to complete the concept design, traffic, parking, economic, and environmental studies in time for the consideration of the ground lease agreement by the Glendale City Council during the first quarter of 2017.

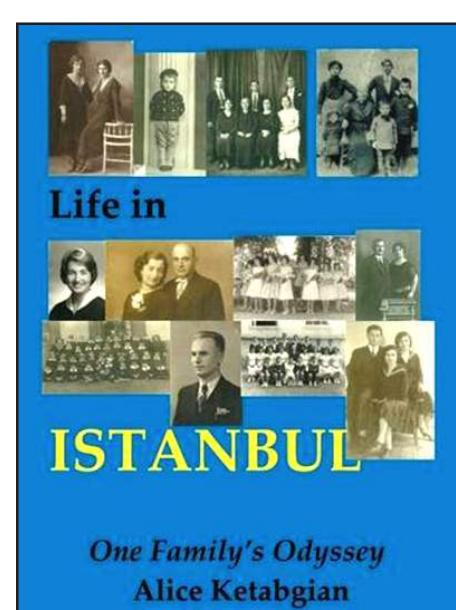
Earlier this month the Armenian American Museum unveiled its concept design at a gathering of more than 400 community members. The iconic design incorporates the rock formations and mountain range found in Armenia with the San Gabriel Mountains rising to the north of Glendale. Museum officials will be organizing community events and meetings to invite feedback on the design and location from the public.

For more information visit www.ArmenianAmericanMuseum.org

Alice Katabgian to Present "Life in Istanbul: a Family's Odyssey" at Ararat-Eskijian

MISSION HILLS -- Alice Katabgian will present her recent book depicting her life's experiences while growing up in Istanbul as the child of survivors of the Armenian Genocide on Sunday, January 8, 2017, at 4:00 p.m., at the Ararat-Eskijian Museum, Sheen Chapel, 15105 Mission Hills Road, Mission Hills, CA. The program is sponsored by the Ararat-Eskijian Museum, the Organization of Istanbul Armenians, and the National Association for Armenian Studies and Research (NAASR).

Katabgian describes the later stages of the Genocide perpetrated by the Turkish government against its minorities, while living in constant fear for their lives as Christians in a Muslim world. The book is partly a story of resilience while attempting to find a way of getting out of a suffocating

environment, as well as a story of the past events of survival that her ancestors experienced. Eventual relocation

Merdinian School Unveils Plaques for the Newly Constructed Bezjian Family Building

SHERMAN OAKS – On Friday, December 9, 2016, the C & E Merdinian Armenian Evangelical School held a special ceremony to unveil plaques for the newly constructed Bezjian Family Building, as well as for the library, science lab, four classrooms and the coach's office. The ceremony began with a blessing offered by Rev. Hendrick Shanazarian.

Following the plaque unveiling ceremony, guests attended the Board of Directors' annual Christmas party and appreciation dinner held in the School's Aram & Anahis D. Boolghoorjian Hall. Following the invocation by Minister to the Union, Rev. Berdj Djambazian, guests were treated to a delicious dinner and a delightful musical performance by Ms. Nectarine Chilyan who sang and played the Kanon. The evening's celebrations were concluded by singing of Christmas carols led by Rev. & Mrs. Vatche and Lena Ekmekjian.

Construction of the new building

to the United States to continue her education comes with its own unique encounters, both in school and life itself, which adds to the immigrant's narrative.

Alice Katabgian received an M.S. in Human Physiology from the UCLA School of Medicine in 1968 and later became a registered dietitian. After working as a clinical dietitian in her husband Dr. Gregory Katabgian's internal medicine office for a number of years, she became the office manager and functioned in that capacity for the following 25 years until their retirement in 2004.

She will be introduced by her

Hassan Rouhani's Visit Deepens Economic Ties

Continued from page 1

the Armenian and Iranian power grids. It is slated for completion by 2019.

Sarkisian and Rouhani stressed the importance of the new line in their joint communique. The statement also reaffirmed Yerevan's strong support for the signing of a free-trade deal between Iran and the Eurasian Economic Union, a Russian-led trade bloc which Armenia joined two years ago.

One of the five Armenian-Iranian agreements signed during Rouhani's visit calls for a "joint use" of the sole

was made possible by a generous donation by benefactors, Albert & Terry Bezjian. The Library was named in loving memory of Dr. Hrair and Katie Atikian. Dr. Atikian served the school for many years in the capacity of Board member and Chairman. The TF Educational Foundation sponsored the Science Lab. Dr. Misak & Hourig Abdulian sponsored a classroom in loving memory of sisters Araxie & Mary Abdulian. Marie-Louise, Gilbert & Robert Meneshian sponsored a classroom in loving memory of their parents, Avedis & Nora Meneshian. Other classroom sponsors were Dr. Daniel & Juliette Abdulian and Drs. Nazareth & Ani Darakjian. The athletic coach's office was sponsored by Dr. Vahe & Seta Nalbandian.

We thank our benefactors and generous sponsors. For information on other rooms available for sponsorship you may call Dr. Ivan Shnorhokian at (412) 759-2020 or Dr. Vahe Nalbandian at (818) 507-9848.

daughter, Dr. Tamara Katabgian, Professor of English Literature at Beloit College, who will also give a short talk on challenges of writing memoirs. Dr. Katabgian is a graduate of Harvard College and received a Ph.D. from Princeton University. At Beloit College, she teaches classes both in her specialty and in a variety of interdisciplinary topics, including modern urban culture, life writing, and autobiography.

For more information about this program, contact Ararat-Eskijian Museum at (747) 500-7585 or Ararat-eskijian-museum@netzero.net, or NAASR at (617) 489-1610 or hq@naasr.org.

border crossing between the two countries. It was not immediately clear whether this has to do with a "free economic zone" which is expected to be created along Armenia's border with Iran. Armenian officials have said that Iranian entrepreneurs will be able to set up manufacturing firms in the tax-free zone.

Rouhani and Sarkisian also discussed regional security -- and the Karabakh conflict in particular -- at their meeting held before the two men opened an Armenian-Iranian business forum in Yerevan.

ՀԱՅԿԱՎԱՆ ՊԱՏՄԱԿԱՆ ԲՆԱԿԱՎԱՅՐ ՄԸ ՖՈԼՍԱՅՆ

ՄԵՏԱԴ ՈՒԼՈՒԿԱՆԱ

Վանի եւ շրջակայքի մասին հայոց պատմութեան ուղղեալ ուսումնասիրութիւնները միշտ նիւթ կ'ունենան լիճի արեւմտեան հատուածը, առհասարակ քաղաքի կեղրոնք: Կանտեսուի լիճի արեւմտեան ափը, ուր կան Արձէշի, Ատիլճէվազի նման պատմական բնակավայրեր: Իբրեւ տեղացի, ուզեցի հասարակութեան ուշադրութեան տրամադրել այդ հատուածի «Ֆոլսան» աւանը:

Հազիւ եօթ կամ ութը տարեկան էի, երբ այն ատեն 90 տարեկաններով խսմաիլ Պաքըշէ լսած էի սարսափելի դրուագ մը: «Գառնարած էի Աքչըրա գիւղը, մարդ մը կար, որ շատ կը ծխէր: Հայոց ցեղասպանութեան օրերուն գլխատեցին այդ մարդը, շնչափող տեսայ որ սեփսեւ էր»: Խսմաիլ այս փորձառութիւնը կը պատմէր փաստելու համար թէ ծխէլը վնասակար է: Գլխատուած մարդու մը պատկերը սարսափ չէր պատճառած իրեն:

Այս յօդուածը կը ձօնէ շնչափող սեփսեւ մարդու լիշտակին:

ՖՈԼ

Քիւրտեր իրենց հետ ապրող, բայց տարբեր կրօնի պատկանող, տարբեր լեզուով խօսողները ֆոլէ կ'անուանեն, քիչ մըն ալ արհամարհական կերպով: Բառը առաջին անգամ գործածուած է 1791ին ծնած քիւրտ բանաստեղծ Մելէ Մեհմուտք Պեղպահի կողմէ, փոխարինելով «րիխա» կամ «ըշայա» բացատրութեան որ, Օսմանեան բառածթերքին մէջ կ'օգտագործուի քաղաքայի իմաստով: Այսպէս Տուճոք, Մերտին, Սղերդ, Շըրնախի մէջ ֆոլէն քաղելքայի, ասորի, սուրիանի կամ հայ է, Զոլեմերկի մէջ նաստորեան, Ամիտայի, Բաղեշի, Տարօնի, Վանի, Կարինի մէջ հայ է: Արդարեւ մեր նիւթ առած ֆոլստանի մէջ ալ ֆոլէ ըսելով միայն հայերուն կ'ակնարկեն:

ՖՈԼՍԱՅՆ

Այս բացատրութիւնը կը նկարագրէ վանի Արձէշ, Ակրիի փատնոց, Բաղէշի Ատիլճէվազ գաւառներու եւ Վանաց լճի միջեւ մնացած տարածքը: Նախքան 1915 բոլորովին հայերու բնակած ֆոլստանի այժմու բնակիչները քիւրտեր են, որոնք հոս հաստատուած են 1920ին: Պահելով հին անուանումը, զիւրինք կը ներկայացնեն «Ֆոլստանի ժողովուրդ» (Խալքէ ֆոլստանէ) կոչումով:

Կարիի արտերուն մէջ իրբեւ պարարտացուցիչ աղբ կ'օգտագործուէր թրիքն ու թոնրի մոխիթը: Ֆոլստանի ձելիլէ ձելիլ հայկական աղբիւրներուն յենելով կը պատմէ Առչիրա եւ Գարա Գէշիշ գիւղերուն մէջ մեղրի արտադրութիւնով: Իրտագէտ ձելիլէ ձելիլ հայկական աղբիւրներուն յենելով կը պատմէ Առչիրա եւ Գարա Գէշիշ գիւղերուն մէջ մեղրի արտադրութիւնով: Իսկ էյուպ Պաքըշը իր հօր պատուածներին կը յաշուած նիւթիւնը: Այս կերպին կը յաշուած նիւթիւնը: Միացն վանայ լի մէջ անող «Տարեխ» պահածոյացուած կամ մխեցուած կերպով կը վաճառուէր հեռաւոր վայրեր:

Արձէշի խալողի պատմութիւնը կը համեր մինչեւ Ուրարտական շրջան: Բաղդատմածք ծովափի, աելի քարքարոս տարածք մը ունեցող Գանձակ, Բանոն, Անցաւ, Թիլան, Ակսրավ, Թոնտրաս, Մոյ, Գուրգուկ, Ճոտկախ, Տէյր, Արձիցոկ գիւղերուն մէջ արտադրուած խաղողէն ընտիր գինիներ կը պատրաստուէին: Նոյնպէս տարածքը լեցուն էր խնձորենիներով ու ծիրանի ծառերով:

Լիճի ափին բնակողներ վանայ լիճի սոտա պարունակող ջուրը շողիացնելով կը պատրաստէին յատուկ օճառ մը, որուն գլխաւոր գնորդն էին քիւրտերը:

Ցեղասպանութեան նախօրէին քիւրտերու համար տնտեսական եւ բնկերային յարաբերութիւններ մշակող հայերը իրենց մարդէնին գուգահեռ, լաւ կը տիրապետէին քրտերէնի քըրման բարբառին:

ՖՈԼՍԱՅՆ պատմութեան ընդունուելու

Ինչպէս ամբողջ Վանայ տարածքին, ֆոլստան ալ մինչեւ 1071 կ'իշխէին վասպուրականի իշխանները: Այդ թուականէն ետք կը սկսի Սելջուկեան թուրքերու գրաւումը, որուն կը յաջորդէ Ահլաթշահերու եւ Գարագոյունը լուներու իշխանութիւնը: Այս կերպին կը յաշուած նախ Պիթիսի միրը Շեմսէտին, ապա Զոլեմերկի իշխանի փղետտին թարապետութեան թուացումով նախ Պիթիսի միրը Շեմսէտին, ապա Զոլեմերկի իշխանի իշխանութեան մատնուած ֆըլստանը յաջուած կամ մխեցուած կերպով կը վաճառուէր հեռաւոր վայրեր:

Արձէշի խալողի պատմութիւնը կը համեր մինչեւ Ուրարտական շրջան: Բաղդատմածք ծովափի, աելի քարքարոս տարածք մը ունեցող Գանձակ, Բանոն, Անցաւ,

ՑԵՂԱՍՊԱՆՈՒԹԻՒՆ

Արձէշ, Ատիլճեւագ եւ Փատնոցի եռանկիւնը Հայտարան աշխրաթի իրարու հետ մրցման մէջ եղող երեք եղբօրորդիներու, Քէօր Հիւսէլին Փաշա, Թէմուր Փաշա եւ էմին Փաշայի իշխանութեան ենթակա էր: Անոնցմէ առաջինը յաջորդցաց միւսներուն վրայ իր գերիշխանութիւնը պարտադրել: Այսպէս ֆըլստանի հայերը կը յաջորդու գլխաւոր գուղունը է ենթարկուած քրտական իշխաններուն: Բայց մինչեւ ի դարու սկիզբներուն, միշտ ենթարկուած է քիւրտերու աւազակութեան եւ թալաններուն:

ԺԱՐ.Ռ էջ 19

ՀԵՇՈՍ ՍԱԹԱՄԱՆ ԹԱՅԱՏՐԱԿԱՆ
AGBU SATAMIAN THEATRE GROUP
Կը ներկայացնէ

ԹԵՆՈՐ ՄԵ Կ'ԻԼԱՎՈՒԻ

ԿԱՏԱԿԵՐԳՈՒԹԻՒՆ ԵՐԿՈՒ ԱՐԱՐՈՎ
Lend Me a Tenor
A COMEDY IN 2 ACTS

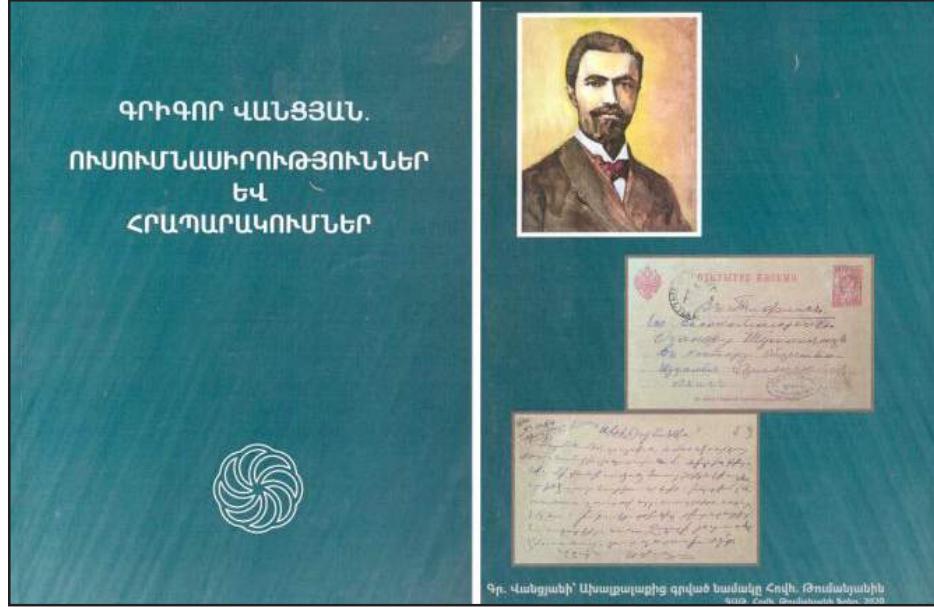
Հեղինակ՝ Written by
ՔԵՆ ԼՈՒՏՎԱԿ
Հրամադրիչ՝ Directed by
ԳՐԻԳՈՐ ՍԱԹԱՄԱՆ

ՅՈՒՆՈՒԱՐ / JANUARY
14-15 / 21-22 / 28-29, 2017

Հ.Բ.Ը.Ս.Վաշէ եւ Թամար Մանուկեան Կեդրոն
A.G.B.U. Vatche & Tamar Manoukian Center
2495 E. Mountain Street, Pasadena, CA 91104
Ժամագումար 8:00 ին, միայն Յունուար 21 ժամը 6:00 ին
Կիսակաց օրերը ժամը 8:00 ին, բայց յունուար 21 ժամը 6:00 ին
Saturday performances at 8:00 pm, except on January 21 at 6:00 pm
Sunday performances at 6:00 pm

Տուրքական կարելի է ապահովել / Tickets available at:
Հ.Բ.Ը.Ս.Ի ԳՐԱՎԱՆԵԱԿ / A.G.B.U. OFFICE (626) 794-7942
ՊԵՐՋ ԳՐԱՏՈՒԽ / BERJ BOOKSTORE (818) 244-3830
ԱՊՐԻԼ ԳՐԱՏՈՒԽ / ABRIL BOOKSTORE (818) 243-4112
ITSMYSEAT.COM/TENOR
Սույնի Նույն / Donation \$25

Յովհաննէս Թումանեանին հասցեագրուած՝ Գրիգոր Վանցեանի նամակներն ամփոփուել են նորընծայ գրքում

Լետոն Ազրոյեան

Անուանի գրականագէտ, Յովհաննէս Թումանեանի ժամանակակից ու ընկեր Գրիգոր Վանցեանի՝ ամենայն հայոց բանաստեղծին հասցեագրուած 19 նամակներն ամփոփուել են «Ուսումամսիրութիւններ» եւ հրապարակուներ» վերնագիրը կրող հատորեակում, որը լոյս է ընծայուել օրերս՝ ընթերցողին ներկայացնելով նաև գրականագէտի կենսագրական դրուագները։ Վանցեանի աշխատութիւնների երրորդ հատորի կազմող՝ պատմական գիտութիւնների թեկնածու վահէ Սարգսեանն «Արմենապրես»ին տեղեկացրեց, որ գրքի տպագրութիւնը երաշխատորել է Հայաստանի գիտութիւնների ազգային ակադեմիաի պատմութեան ինստիտուտի գիտխորհուրդը, եւ այն լոյս է ընծայուել «Զաւախքին աշակցութիւն» հիմնադրամի (ԶԱՀ) կողմից։

Գրիգոր Վանցեանի նախորդ երկու հատորները, որոնք տպագրուել են 2015 եւ 2016 թուականներին, նոյնպէս լոյս էին տեսել «ԶԱՀ»ի մեկնասութեամբ։ Հենց այդ գրքերի շնորհիւ մեր ժամանակակիցները ծանօթացան ժամանակին մեծ ճանաչում ունեցած, բայց մեր օրերում քերին ծանօթ Գրիգոր Վանցեանի կենսքին ու նրա թողած հարուստ գրական ժառանգութեանը։

Գրիգոր Վանցեանի երկերի ժողովածուի նախորդ երկու հատորներում գետեղուած են հայագէտի գիտական եւ հրապարակախոսական աշխատանքները, նամակները, թարգմանութիւններն ու վեց գրքերը։ Ներկայ հատորեակը բաղկացած է երկու խոշոր բաժիններից։ Առաջին բաժնում ամփոփուած են կենսագրական բնոյթի տեղեկութիւնները, որոնք սփուրած են զանազան հանրագիտարաններում, անգամ «Բազմավակ» հանդէսում։

Ժամանակին Գրիգոր Վանցեանի գրքերն ու գիտական հրապարակումները մշտապէս եղել են մամուլի ուշադրութեան կեդրուում։ Դրանց անդրադարձել ու դրուատանքի խօսքեր են ասել ժամանակի այնպիսի հանրայացտպարբերականներ, ինչպիսիք են

«Հանդէս Ամսօրեայ», «Արարատ», «Բազմավակ», «Մուրճ», «Երկիր», «Ցոյս», «Մշակ», «Նոր դար», «Զարկ»։

Հատորեակի երկրորդ բաժինն ամբողջութեամբ նույիրուած է Գրիգոր Վանցեանի եւ Յովհաննէս Թումանեանի փոխյարաբերութիւններին։ «Գրիգոր Վանցեանի նամակները Յովհաննէս Թումանեանին», «Ցովհաննէս Թումանեանի նամակներն ընկերներին եւ հարազատներին», «Ընկերների նամակները Յովհաննէս Թումանեանին» խորագրի ներքոյ հատորում գետեղուած են վանցեանի գրած 19 նամակները։ Հասցեագրուած Ցովհաննէս Թումանեանին։ Ընթերցողը երեւի կը զարմանայ, թէ ինչո՞ւ հատորում չկան թումանեանի նամակներից, որ Մեծ Լոռեցին ուղարկել է Գրիգոր Վանցեանին։ Պարզ է, որ նամակագրութիւնը միակողմանի չի եղել։ Յատոք, այդպիսիք չեն պահպանուել, կորել են, կամ դրանց տեղը առայժմ յայտնի չէ։ Փոխարէնը հատորում տեղ են գտել թումանեանի՝ ընկերներին յղուած 9 նամակները, ինչպէս նաեւ ընկերների՝ թումանեանին ուղարկած 7 նամակները։ Այդ նամակներն ընդգրկուած են հատորում, քանզի դրանցում յիշատակուում է Գրիգոր Վանցեանի անունը։

Թումանեանի եւ Վանցեանի ներսիսիանական եւ յետագայ տարիների ջերմ յարաբերությունների մասին են վկայում թումանեանի «Աղօթք» եւ «Կանչ» բանատեղծութիւնները։ Ահա թէ ինչու դրանք եւս տեղ են գտել վերջիշեալ հատորում։

Ինչպէս ընդգծեց Վահէ Սարգսեանը, Ցովհաննէս թումանեանի ծոցատերում եղած գրառումից պարզում է, որ հենց Գրիգոր Վանցեանն է նրան պատմել Զավախքում տարածուած «Փարւանա» լեզենդի մասին, ինչը առիթ է տուուել մեծ բանաստեղծին գրելու իր հանրայացտպարանա» պոյմը։

Գրիգոր լոյս է տեսել բարերար Սերգէ Վանցեանի միջոցներով եւ այն ձօնուում է Վանցեանների գերդաստանի երկու արժանաւոր ներկայացուցիչներ Գրիգոր եւ Լորենց Վանցեան եղբայրների յոբելեաններին։

ԱՏԵՂՋՈՒԱԾ Է ՀԱՍԱՐԱՅԿԱԿԱՆ ՍԻՄՖՈՆԻՔ ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄ

«Ես ուզում եմ շնորհաւորել բոլորիս, որովհետեւ մեր գաղափարը, Համահայկական սիմֆոնիք նուագախմբի գաղափարը այլեւս իրականութիւն է», - այսօր հրաւիրած ասուլիսին յայտարարեց Մշակույթի նախարար Արմէն Ամիրեան։

Ասուլիսին, որուն մանակցած էր նաեւ Հայաստանի փիլհարմոնիք նուագախմբի մնօրին Ռուզան Սիրունեան, ներկայացուց նուագախմբը բարձրացրի յառաջիկայ ծրագրերը։

Երբ Մշակույթի նախարարը ՀՀ նախագահի հետ հանդիպման ժամանակ յայտնեց Համահայկական նուագախմբը ստեղծելու մտայդացման մասին, շատերը տարակուսեցան, թէ որն է նուագախմբի նպատակը։

Այօր պատասխանելով Արմէն Ամիրեան ըստաւ. «Միասնականութիւն եւ նորից միասնականութիւն: Գաղափարի հիմքում ընկած է միասնականութեան խնդիրը, որ-

պէսզի մենք կարողանանք մէկ նուագախմբի մէջ համախմբէնք աշխարհով մէկ սփուռած մեր հայրենակիցներին»։

Ռուզան Սիրունեան տեղեկացուց, որ արդէն յայտեր աստացած են 19 երկիրներ ապրող հայ երաժշտներէ. «Պէտք է ուրախութեամբ ասեմ, որ նոյնիսկ մենք ունենք Սիրիայից՝ Դամասկոսից մէկ երաժիշտ, որը նոյնպէս կը մասնակցի: Եւրոպական շատ երկրներից՝ ֆրանսիա, Գերմանիա, իտալիա, իսպանիա, ֆորթուկալիա, Դանիա: Եւ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներից, Գանսատալից: Ունենք Վրաստանից: Փորձում ենք Պարսկաստանում գտնել այնպիսի հայեր, որոնք կարող են մասնակցել այս ծրագրին»։

Նախարար Ամիրեան՝ նշեց. «Նուագախմբի համերգը ղեկավա-

շար.ը էջ 15

Հետաքրքրուած ենք իրենց փոխարժեքով ստանալ՝ • Հայկական երգարաններ • Կիլիկիոյ պատմական գիրքեր • Ցեղասպանութեան հետ առընչուած գիրքեր

Եթէ ունիք նման գիրքեր եւ կը փափաքիք զանոնք վաճառել, կը խնդրենք մեզի հետ կապ հաստատել հեռաձայնելով կամ e-mailով՝ ՎԱՀԵ ԱԶԱՄՊԱՀԵԱՆԻՒ:

Vahe Atchabahian
1743 E. Elizabeth St. • Pasadena, CA 91104
Tel: 626-354-5924
vamedia@yahoo.com

**Արցախի Նոր Կարմիրաւան Գիւղին Մէջ
Հնագէտները Մարդակերպ Կոթողներ, Սափոր
Եւ Ուլունքներ Յայտնաբերած Են**

Արցախի Մարտակերտի շրջանի Նոր Կարմիրաւան գիւղի տարածքին՝ Հոկտեմբերին ակսած պեղումները արձանագրած են հետաքրքրական փաստեր: Այս մասին կը հաղորդե Արտօնության գլուխության վեհական գիտութիւններու թեկնածու, «Պատմական Միջավայրի Պահպանութեան Պետական Ծառայութիւն» ՊՈԱԿ-ի գիտական գծով փոխանորէն Նժդեհ Երանեան յայտնած է, թէ ուսումնամիութիւնները իրականացած են երկու հիմնական պեղավագրի մէջ՝ կոթողներու շրջակալիքը եւ անոնցմէ քիչ մը դէպի հիւսիս, 2000-ական թուականներուն կառուցուած ջրանցքին մօտ: «Արտաքին նիւթի հետախուզական աշխատանքներու ժամանակ՝ ջրանցքի յատակին պատահաբար յայտնաբերուեցաւ ասփոր: Յայտնաբերուեցան նաև 18 տարբեր անօթներ, որոնք կը թուագրուին Ք.Ա. 9-7-րդ դարերով, եւ շարք մը ուլունքներ», - ըսած է ան:

Հնագէտը նշած է, որ պեղավայրին մէջ կատարած աշխատանքները թոյլ կու տան եղրակացնելու, որ այս տարածքը

ՍՏԵՂՋՈՒԱԾ Ե ՀԱՄԱՐԱՅԿԱՆ

Հարունակուած է 14-էն

բելու են երեք դիրիժորներ՝ էդուարդ Թոփիճեան, Կարէն Տուրգարեան եւ Սերգէ Մծբատեան»:

Արմէն Ամիրեանը նշեց նաև, որ երաժիշտները անվճար պիտի աշխատին. «Ես կարծում եմ, Ապրիլ 24-ի համար մենք իրաւունք չունենք վճար պահանջելու, առաւել եւ իրաւունք չունենք վճար վճարելու»:

Համաշայկական միասնական նուազիստմբի առաջին համերգները կը կայանան երեւանի մէջ Հայոց ցեղասպանութեան լիշտառակի ապրիլեան օրերուն, եւ առաջին համերգին Մշակոյթի նախարարի պատուերով կը հնչէ Տիգրան Մանուրեանի նոր սաեղծագործութիւնը՝ նուիրուած ապրիլեան քառորդականի ամառապահմին նահատակ-

բնակեցուած եղած է Ք.Ա. 1-ին հազարամեակի սկիզբէն: Ուստի անհրաժեշտ են առաւել լայնածաւալ պեղումներ, որոնք թոյլ պիտի տան վերականգնելու այդ շրջանի պատմութիւնը եւ մշակոյթը:

Նժդեհ Երանեան արժեւորած է նաև Նոր Կարմիրաւան գիւղի տարածքին բնակչութիւնը մէկուն կողմէ նկատուած մարդակերպ կոթողները: Ապա սկսած են կոթողներու տարածքի հետախուզական պեղումները: «Պեղումները, որոնք տեսած են շուրջ երկու շաբաթ, կը կրէին հետախուզական բնույթ, որուն նպատակն էր ճշգել արդեօք կոթողները կը գտնուին իրենց կանգնեցման նախական վայրը: Իբրեւ արդիւնք կրնանք վաւերացմեն, որ կոթողները՝ ամենայն հաւանականութեամբ՝ կը գտնուին իրենց միջավայրին մէջ: Մական, վերջնական եղրակացութիւն ընելու համար, հարկաւոր է յետազային շարունակել հնագիտական աշխատանքները», - ըսած է ներանեան:

Անոր խօսքով՝ կոթողներու գիտական հետազոտութիւնը մաս կը կազմէ Արցախի Տիգրանակերտի

Սփիւրքի Նախարարութիւնը Հայկական Համայնքներ «Յայտնաբերած է» Գոսթա Ութայի եւ Նիքարակուայի մէջ

Վերջերս հայկական համայնքներ յայտնաբերած են եւս 2 երկիրներու մէջ՝ Գոսթա Ութայի 400 հայ, եւ Նիքարակուա՝ 380 հայ: Այս մասին 27 Դեկտեմբերին՝ ամփոփիչ մամլոյ ասուլիսի ժամանակ, ըսած է սփիւռքի նախարար Հրանուշ Յակոբեանը:

Անոր խօսքով՝ աշխարհի մէջ կայ 30 հազար հայկական կազմակերպութիւն, 38 համա-

հայկական կազմակերպութիւն 20 երկիրներու մէջ, 1004 հայկական դպրոց:

«Միայն այս տարի եւս 26 հայկական դպրոց է բացուել: Աշխարհում մենք 821 համայնք ունենք, որոնց հետ աշխատում ենք: 112 երկիրներում ունենք հայկական կառուցներ եւ կազմակերպութիւններ», - ըսած է Հրանուշ Յակոբեանը:

Եւ շրջակայքի ուսումնասիրութեան: Արցախի մէջ ներկայիս յայտնի է շուրջ երեք տասնեակ նմանատիպ մարդակերպ կոթողը: Վերջինները, սկայն, կը գտնուին տեղաշարժած վիճակի մէջ: Ուստի, Նոր Կարմիրաւանի մարդակերպ կոթողներուն հետազոտութիւնը, անոնց հնագիտական միջավայրին վաւերացումը պիտի պատասխանէ այս կոթողներուն վերաբերեալ շարք մը կարեւոր հարցերու: «Կոթողներու ուսումնասիրութիւնը կարեւոր է ինչպէս Արցախի եւ

Ուստիքի, այնպէս եւ Կովկասի ուղղ Առաջաւոր Ասիոյ Ք.Ա. 1-ին հազարամեակի պատմութեան եւ մշակոյթին համար: Հետեւաբար, անոնց ուսումնասիրութիւնը եւ ներկայացումը Արցախի վրայ պիտի գրաւէ տարածաշրջանով հետաքրուող այլ մասնագէտներու եւ լայն շրջանակներու հետաքրուութիւնը եւս», - ընդգծած է «Պատմական Միջավայրի Պահպանութեան Պետական Ծառայութիւն» ՊՈԱԿ-ի գիտական գծով փոխուութէնը:

Field Of Dreams!

AARFA
AMERICAN ARMENIAN ROSE FLOAT ASSOCIATION, INC.

ST. GREGORY THE ILLUMINATOR ARMENIAN APOSTOLIC CHURCH

ROSE PARADE VIEWING AND BREAKFAST

Please join us on Monday, January 2, 2017 @7:30a.m. for special VIP seating and viewing of the Rose Parade. Enjoy a Delicious Breakfast of Soujouk & egg Prepared by Fr. Sarkis.

Let's get together and cheer for the ARMENIAN FLOAT

as it passes by our church!

Space is limited! Please call to reserve your place.

For reservations please contact

VAHE – 562-715-8730
or
VERA – 626-449-1523

Admission: \$15/Adults
\$10/Kids

**Զօրացիւը
Օժանդակելու
Փրկելու**

SYRIAN ARMENIAN RELIEF FUND

www.syrianarmenianrelieffund.org

ԱՄԱՆՈՐԻ ՏՕՆԱԾԱՌ CHRISTMASS TREE

ՊՈՂՈՍ ԱՐՄԵՆԱԿ ԼԱԳԻՍԵՎՆ

Տօնածառ: Արմինա Լեռնաշխարհի արեւորդի Արմին-Հայքը ծառին պաշտամունք էին նուիրել, բանաստեղծներ հողի տաքուկ սրտին ծառեր դրել որպէս խաչեր իրենց նախնիներին: Մառ, բնութեան հրաշքն է այն, կանաչ փոռում լեռներին, հանդերին, գարնան հետ գարուն դառնում, ծաղկում, մայրանում: Արմին-Հայերը, հեռու հարաւի Բաբելոնի Բել անունով թագաւորի ամբոխի դէմ տարած յաղթանակը, իրենց նոր տարեթիւ մ.թ.ա. 2492 թուականի Օգոստոսի 11-ը եղաւ: Նաւասարդ-Ամանոր՝ Արմին հայերի Ամանոր աստուծոյ տօնախմբութեան օր, Հռովմի կայսր Յուլիոս Կեսարի հոչակած տոմարի առաջին օր՝ Յունուարի 1, երբ արեւը չիւանդ էր, նրա ատրուշանի կրակն էր յանգում, ծառերը իրենց ծիածան զգեստն էին փոռում մրսող հողին, ծաղիկները իրենց աչուկները փակում, անտառները սպիտակ հագուստ կապում, բուքը գարկում մրսած ծառերին, ծովերի ջրերին, ծովահարսերի անդորրը խոռվում:

Նաւասարդ-Ամանոր, իւրաքանչիւր հայու տուն տօնածառ է կանգուն, զարդարուած նորահարսի նման, արեւավառ լապտերիկներ լոյս հոսում նրա վրայ: Դեռևս Քրիստոնէութիւնից շատ վաղ, ձմեռ ատեն կանաչը յատուկ նշանակութիւն է ունեցել: Տօնական օրերին, իրենց տները զարդարել էին եղեւնու, սոճիի, մայրի ծառերի ծիւղերով: Կարծել էին, որ անոնք իրենց հեռու կը պահէին կախարդներէն ու չար ոգիներէն: Հին ժողովուրդները հաւատացել էին, որ արեւը աստուած է, նրա հիւանդ լինելու պատճառաւ է, որ ձմեռ լինում: Ձմեռալին արեւադարձը տօնախմբել էին Դեկտեմբեր ամսուաց 21-22 ին, որ արեւ աստուածը նորէն պիտի ապողանար, հզօրանար, ծառերը նորէն պիտի կանաչէին, ամառը նորէն պիտի լինէր: Եղիպատացիների աստուած ՌԱ-ի (նոյն իմաստով այնտեղ հասած Հայոց ԱՐ՝ կրակի, լոյսի աստուածը) թագին բազմած էր բոցավառ արեւը: Ձմեռալին արեւադարձին, երբ ՌԱ-ն ապաքինած էին համարել, իրենց տներ էին բերել արձաւենի կանաչ ճիւղեր, այն համարել մահուան նկատմամբ յաղթանակի խորհրդանիւր:

Գերմանների երկիր՝ Գերմանիային է վերագրուում տօնածառի աւանդութեան սկզբնաւորումը, երբ որ քրիստոնէանները սկսել էին իրենց տներ բերած ծառերը զարդարել: Հայոց աշխարհից գերմանների երկիր հաւածական եկած Պաւլիկեանների ուսմունքին հետեւորդ, 16-րդ դարում քրոստոնէական եկեղեցու բարեփոխիչ, գերմանացի Մարտին Լուդերը առաջինը վարուած մոմեր էր կախել իր տան տօնածառին: Ձմեռալին մի գիշեր, տուն վերագրուալու ատեն, հմայուել էր կանաչների արանքներից շողջողացող աստղերի փայլատակումից: Նոյն պատկերը վերակենացնելու համար, տանը մի փոքրիկ ծառ էր կանգնեցրել ու նրա ճիւղերից կապել վառուող

մոմեր:

Ինչպէս քրիստոնէական շատ տօներ, այնպէս էլ տօնածառի սովորութիւնը շատ ուշ էր ընդունուել Ամերիկայի նորաբնակների շրջանում: 1659 թուականին, Մասսաչուսեթս նահանգի գերազոյն ամեանը օրէնք էր ընդունել Դեկտեմբերի 25-ի տօնակատարութիւնը պատժական յանցանք համարել, մարդկանց տուգանել իրենց աներում դրուած տօնածառերին զարդարնաքներ կախելը: Այդ օրէնքը շարունակուել էր գործել մինչեւ 19-րդ դար, երբ երկրում Գերմանացին ու Հոլանտացի գաղթականների հոսքը ականահարել էր այդ արգելքը:

1846 թուականին, Անգլիայի Վիկտորիա թագուհին, գերմանացի ամուսնու եւ իր զաւակների հետ տօնածառի շուրջ բոլորը կանգնած՝ պատկերուած էր «Լուսոն Նէվս» լրագրի երեսին: Այն սիրով էր ընդունուել Ամերիկայի արեւելեան ափի ընկերակցութեան մարդկանց կողմից: Եւ տներում Christmas Tree-Տօնածառը դնելը սկսել էր մուտք գործել Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու: 1890 թուականներին, ամբողջ Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներում Տօնածառը սկսել էր ժողովրդականութիւն վայելել, իւրաքանչիւր ընտանիքում այն դարձել էր ամերիկեան աւանդական սովորութիւն, վերածուել շքեղ տօնախմբութեան: Երկրի քաղաքները ու գիւղերը վառուում են իրենց նախնիների պաշտամ լոյսով, քրիստոնէական հաւատի դրուագների լոյսապայծառ պատկերներով:

Արմին-Հայերը, գերմանների նման սկսել էին Նաւասարդ-Ամանորի տօնախմբութեանը տներում տօնածառ զարդարել: Իրենց աշխարհի անտառներում համարել էր համարել երկիր, հոգ չէ, ամբողջ աշխարհն էր այն որդեգրել:

եղեւնու համատարած անտառներ

չկային, այն մասամբ աճում էր գեղատեսիլ Դիլիճանի անտառներում: Երբեմն Ռուսաստանից եղեւնու տնկիներն էին բերում, անոնք սուղ էին՝ ոչ բոլորին հասանելի: Նրանց փոխարէն Դիլիճանի անտառներում աճած եղեւնիների ծիւղեր էին հատանում, վաճառում կարույր գործել Ամերիկայի արեւելեան ափի ընկերութեան մարդկանց կառուցիչներից եղեւնու էր այս կարույր գործել Ամերիկայի ամանեանի մաքի թուիչքով հսկայ տօնածառի էր վերածում: Տրդատ, Մանուել, Մոմիկ ճարտարապետների արարման ողու լոյսով յորդածնորդ դարերի չայկեան հանճար՝ Ալեքսանտր Թամանեանի մաքի թուիչքով բարձրացել էին հրապարակ գրած սիւնազարդ-կամարակապ շէնքերը, Հայոց Հայկական աստուծոյ Մուսասահիրի մէհեանն է այն, արեւ աստուած Միհրի լոյսն էր գրկում նրա որմերի վարդ քարերը, ծաղկում էին նրանք, քարի տակ բարձր մարդկանի կարմրութեան մէջ իւրաքանչիւր կարմրութեան էր ապուողի լոյսով այստեղ պիտի լցնէին, նրանց պիտի պնդնէին նորահարսի պէս, իրենց նախնիների լոյսը այստեղ պիտի վառուէր: Իրենցից շատ հեռու գերմանների աւանդութիւնն էր հասել երկիր, հոգ չէ, ամբողջ աշխարհն էր այն որդեգրել:

Հռովմի՝ «Պօղոս Յովհաննէս Երկրորդ» պապը սկզբնաւորել է Վատիկանի հրապարակում տօնածառ կանգնեցնելու կարգը: Հստ Պապի՝ այն դարձել է Քրիստոսի ծննդեան արարողութեան մի մասը, համարուել Քրիստոսի խորհրդանիշը: Այդ էին սովորութիւնը մարդկային կեանքի ցնծացումն է, ձմեռուայ նրա յարատել կանաչը անմեռ կեանքի նշանն է, այն «Կեանքի ծառ»-ն է: Տօնածառը լիշեցնում է Քրիստոսի պատկերը, իր փայլվլող լոյսերով լիշեց-

ում Քրիստոսի ծնունդը:

Արմին-Հայերի սոտանի վարդակերտ հրապարակում վեր էր խոյացել Նաւասարդ-Ամանորի խորհրդանիշ՝ տօնածառառը: Որպէսզի եղեւնի ծառ չհատանէին, նրա ճիւղերն էին կարույր գործել ու բերում ամրացնում տօնածառի իրանի մետաղեայ կառուցիչն, որը եղեւնու տեսքով հսկայ տօնածառի էր վերածում: Տրդատ, Մանուել, Մոմիկ ճարտարապետների արարման ողու լոյսով յորդածնորդ նորդարերի չայկեան հանճար՝ Ալեքսանտր Թամանեանի մաքի թուիչքով բարձրացել էին հրապարակ գրած սիւնազարդ-կամարակապ շէնքերը, Հայոց Հայկական աստուծոյ Մուսասահիրի մէհեանն է այն, արեւ աստուած Միհրի լոյսն էր գրկում նրա որմերի վարդ քարերը, ծաղկում էին նրանք, քարի տակ բարձր մարդկանի կարմրութեան մէջ իւրաքանչիւր կարմրութեան էր ապուողի լոյսով այստեղ պիտի լցնէին, նրանց պիտի պնդնէին նորահարսի պէս, իրենց նախնիների լոյսը այստեղ պիտի վառուէր: Իրենցից շատ հեռու գերմանների աւանդութիւնն էր հասել երկիր, հոգ չէ, ամբողջ աշխարհն էր այն որդեգրել:

Ծար.ը էջ 19

**MARTIAL ARTS - ORGANIZED by
GAIDZ YOUTH ORGANIZATION**

SEVAK HAKOBYAN
4th dan

INTERNATIONAL MASTER OF MARTIAL ARTS
WORLD RECOGNIZED MEMBER OF ADAPTIVE SPORTS

❖ MARTIAL ARTS
❖ SELF-DEFENSE
❖ FOR MEN, WOMEN, CHILDREN & PEOPLE WITH DISABILITIES OF ALL AGES
❖ FREE for PEOPLE With DISABILITIES - GREAT RATES for FAMILIES & STUDENTS

ADDRESS: 1060 NORTH ALLEN AVENUE, PASADENA, CA 91104
For registration and info text: 626-926-7224 or email: info@gaisz.net

FOLLOW US ON: Instagram @Gaidzyo; Facebook Gaidz Youth Organization; Twitter @GaidzYouth

